

Warszawa, 18 lutego 2020 r.

Sygn. akt KR VI R 63/19

DECYZJA nr KR VI R 63/19

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Sebastian Kaleta

Członkowie Komisji:

Łukasz Kondratko, Robert Kropiwnicki, Paweł Lisiecki, Jan Mosiński, Sławomir Potapowicz,
Adam Zieliński, Wiktor Klimiuk

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2020 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy
w przedmiocie: decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia ... r.,
nr ...

z udziałem stron: Miasta Stołecznego Warszawy, M. ... W ... i B ... E ... (E ...) T ...
B ... R ... A ... K ... , W ... A ... R ...
na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach
usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości
warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz.U. z 2018 r. poz. 2267; dalej: „ustawa z 9
marca 2017 r.”) w związku z art. 156 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks
postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2267 ze zm., dalej: „kpa”)

orzeka:

stwierdzić nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia ...

nr ... w całości.

UZASADNIENIE

I.

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich (dalej: Komisja), działając na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2018 r. poz. 2267; dalej: ustawa z dnia 9 marca 2017 r.), postanowieniem z dnia 17 grudnia 2019 r. wszczęła z urzędu postępowanie rozpoznawcze w sprawie o sygn. KR VI R 63/19 dotyczącej decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia ... r., nr ..., ustalającej odszkodowanie za grunt o powierzchni ... m², wchodzący w skład działki ewidencyjnej nr ..., z obrębu ... położonej w Warszawie przy ulicy Kolskiej 2/4, dla której Sąd Rejonowy dla W ... M ... w W ... prowadzi księgę wieczystą KW nr ..., dawne oznaczenie wykazem hipotecznym nr ... rej. hip. ... oraz za grunt o powierzchni ... m², wchodzący w skład działki ewidencyjnej nr ..., z obrębu ... położonej w Warszawie przy ulicy Kolskiej 10, dla której Sąd Rejonowy dla W ... M ... w W ... prowadzi księgę wieczystą KW nr ..., dawne oznaczenie wykazem hipotecznym nr ... rej. hip.

Zawiadomieniem z dnia 17 grudnia 2019 r. Przewodniczący Komisji zawiadomił strony: Miasto Stołeczne Warszawa, M ... W ... B ... E ... (E ...) T ... B ... R ... A ... K ... W ... A ... i R ... o wszczęciu postępowania rozpoznawczego. Zawiadomienie zostało ogłoszone na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości (www.gov.pl/sprawiedliwosc) w zakładce Komisja Weryfikacyjna w dniu 23 grudnia 2019 r.

Postanowieniem Komisji z dnia 17 grudnia 2019 r., na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., zawiadomiono właściwe organy administracji oraz sądy o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego. Zawiadomieniem z tej samej daty poinformowano Miasto Stołeczne Warszawa, o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia ... nr ...

W dniu 23 grudnia 2019 r. zawiadomienie o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego oraz zawiadomienie właściwych organów administracji oraz sądów o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego zostało opublikowane na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości

(<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc>) w zakładce Komisja Weryfikacyjna – Postępowania rozpoznawcze przed Komisją.

Postanowieniem z dnia 17 grudnia 2019 r. Komisja zwróciła się do Społecznej Rady z wnioskiem o wydanie opinii w przedmiocie ww. decyzji Prezydenta m.st. Warszawy. Postanowienie zostało opublikowane na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości (www.gov.pl/sprawiedliwosc) w zakładce Komisja Weryfikacyjna – Postępowania rozpoznawcze przed Komisją w dniu 23 grudnia 2019 r.

Zawiadomieniem ogłoszonym na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości (<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc>) w zakładce Komisja Weryfikacyjna – Postępowania rozpoznawcze przed Komisją w dniu 24 stycznia 2020 r. na podstawie art. 10 § 1 k.p.a. poinformowano strony o zakończeniu postępowania rozpoznawczego oraz o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Jednocześnie pouczone strony, że przedmiotowe zawiadomienie uznaje się za doręczone po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

W dniu 31 stycznia 2020 r. Społeczna Rada przy Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich wniosła opinię w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z _____ roku nr _____.

Społeczna Rada wniosła o stwierdzenie nieważności ww. decyzji. W opinii Społecznej Rady Prezydent m.st. Warszawy wydał decyzję z rażącym naruszeniem prawa, bowiem uznał za stronę osobę nieżyjącą od 29 lat (art. 156 § 1 pkt. 2 k.p.a.). Społeczna Rada ponadto podniosła, iż wydanie decyzji doprowadziło do skutków rażąco sprzecznych z interesem społecznym.

II.

Na podstawie zebranego materiału dowodowego Komisja ustaliła, co następuje:

1. Opis nieruchomości.

1.1. Nieruchomość warszawska położona przy ulicy Kolskiej, objęta dawną księgą hipoteczną numer _____ – działki _____, rej. hip. _____, znajdowała się w granicach administracyjnych Miasta Stołecznego Warszawy, na terenie objętym działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 r.

Obecnie nieruchomość oznaczona nr hip _____ - działka _____, składa się z dwóch działek ewidencyjnych: nr _____ z obrębem _____, o powierzchni _____ m², ujętej w księdze wieczystej nr _____ prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla W _____ -M _____.

w W IX Wydział Ksiąg Wieczystych, stanowiącej w całości własność Miasta Stołecznego Warszawy oraz nr z obrębu , o powierzchni m², ujętej w księdze wieczystej nr prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla W.

N w W IX Wydział Ksiąg Wieczystych, stanowiącej własność Miasta Stołecznego Warszawy w udziale wynoszącym części oraz Województwa Mazowieckiego w udziale

1.2. W aktualnym stanie prawnym nieruchomości położona przy ul. Kolskiej w Warszawie, znajduje się na obszarze, dla którego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Okopowej uchwalony uchwałą nr Rady m.st. Warszawy z dnia

1.3. Na nieruchomości położonej przy ulicy Kolskiej 2/4 (hip - działka nr , która obecnie stanowi część działki nr . z obrębu znajduje się izba wytrzeźwień. Nieruchomość nie została wpisana do rejestru zabytków województwa mazowieckiego.

2. Przedwojenni właściciele nieruchomości oraz ich następcy prawni.

2.1. Przedwojennymi właścicielami nieruchomości warszawskiej hip nr byli w częściach równych niepodzielnie B i S i Z A S , którzy nabyli nieruchomość na mocy aktu notarialnego zawartego w dniu r., r., r., na mocy wniosku z dnia r., r., r. oraz spadku po B S

2.2. Zgodnie z postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. W z dnia w sprawie o sygnaturze akt spadek po B J S , synu I i A zmarłym w dniu nabyli w 1/2 części córka Z A R i syn B J i S natomiast spadek po B J S synu B i B zmarłym w dniu r. nabyli matka B i S 1/4 części i siostra Z A i R z domu S w 3/4 części.

2.3. Postanowieniem z dnia r., w sprawie o sygnaturze akt Sąd Powiatowy w S stwierdził, że spadek po B S nabyła córka Z A R w całości.

2.4. Na mocy postanowienia z dnia Sądu Rejonowego dla m.st. W , wydanego w sprawie o sygnaturze akt spadek po Z A R , zmarłej r., na podstawie ustawy z dobrodziejstwem inwentarza nabyli córka A K raz syn W i R po 1/2 części.

2.5. Postanowieniem z dnia ..., wydanym w sprawie o sygnaturze akt ..., Sąd Rejonowy dla m.st. W ... stwierdził, że spadek po W ... B ... zmarłym ..., na mocy ustawy nabyli żona A ... B ... oraz syn M ... J ... B ... i córka E ... T ... W ... z domu B ...; po 1/3 części każde z nich.

2.6. Postanowieniem z dnia ... wydanym w sprawie o sygnaturze akt ..., Sąd Rejonowy dla m.st. W ... w W ... stwierdził, że spadek po A ... B ... zmarłej w dniu ... r. na podstawie testamentu z dnia ... nabył M ... B ... w całości.

2.7. W akcie poświadczenia dziedziczenia, Rep. A nr ... sporządzonym w dniu ..., notariusz J ... N ..., prowadząca kancelarię w Warszawie, poświadczyła, że spadek po M ... J ... B ..., zmarłym dnia ... r., na podstawie ustawy nabył syn M ... W ... B ... w całości z dobrodziejstwem inwentarza.

3. Sprzedaż własności nieruchomości.

3.1. Aktem notarialnym z dnia ..., nr ..., wpisanym na k - ... księgi umów tomu VI, Z ... A ... S ... należąca do niej niepodzielną połowę działki nr ... sprzedała M ... H ... G ...

3.2. Aktem notarialnym z dnia ..., nr ..., wpisanym na k - ... księgi umów tomu VI, Z ... A ... i S ... należąca do niej niepodzielną połowę działki nr ... sprzedała J ... M ...

3.3. Aktem notarialnym z dnia ..., nr ..., wpisanym na k - ... księgi umów tomu VI, Z ... A ... i S ... a należąca do niej niepodzielną połowę działki nr ... sprzedała A ... i G ... i J ... M ... i w równych częściach niepodzielnie.

3.4. Aktem notarialnym zdziałanym przed A ... H ... p.o. Notariusza w Warszawie z dnia ... r. Rep ..., M ... H ... G ... w imieniu której działał A ... G ... niepodzielną połowę działki nr ... sprzedała W ... B ...

Na skutek zawartych umów sprzedaży, udziały poszczególnych osób przedstawiały się następująco:

- Z ... A ... i S ... - R ... - 1/2 udziału w działkach ...
- W ... B ... - 1/2 udziału w działce nr ...
- J ... M ... 1/2 udział w działce nr ... 1/4 udziału w działce nr ...
- A ... G ... - 1/4 udziału w działce nr ...

4. Postępowanie dekretowe.

4.1. W dniu Z ... R ... i złożyła wniosek o przyznanie prawa własności czasowej do nieruchomości warszawskiej, przy ulicy Kolskiej, nr hip. Do wniosku zostało załączone świadectwo hipoteczne z ... r. nr ..., z którego wynika, że wchodzące w skład nieruchomości działki nr ..., uregulowane są wpisem na imię B ... v S ... i Z ... A ... i S ... w równych częściach na mocy wniosku z dnia ... r. za nr ... t. IV; na mocy aktu z dnia ... r. za nr ... tom IV Z ... A ... S ... sprzedała J ... M ... niepodzielną połowę działki nr ... M ... H ... G ... niepodzielną połowę działki nr ..., na mocy aktu z dnia ... r. za nr ... tom IV; Z ... A ... a S ... należąca do niej połowę działki nr ... sprzedała A ... G ... i J ... i M ... w równych częściach. Od Z ... A ... R ... przyjęto opłatę manipulacyjną od wniosku o własność czasową do w/w gruntu w kwocie ... złotych, co potwierdzone zostało pokwitowaniem wpłaty z asygnacji przychodowej nr ...

4.2. Orzeczeniem administracyjnym z dnia ... r. znak ...

Prezydium Rady Narodowej w m.st. Warszawie, po rozpatrzeniu wniosku o przyznanie prawa własności czasowej odmówiło uprawnionym ustanowienia prawa wieczystego użytkowania do gruntu nieruchomości warszawskiej hip. ... położonej przy ulicy Kolskiej, działki nr ... Na uzasadnienie podano, iż na podstawie planu zagospodarowania przestrzennego, teren nieruchomości warszawskiej przy ulicy Kolskiej 8 przeznaczony został pod budowę izby wytrzeźwień.

W dniu ... r. od powyższego orzeczenia wpłynęło do Ministerstwa Gospodarki Komunalnej za pośrednictwem Prezydium Rady Narodowej odwołanie adwokata M ... D ... pełnomocnika S ... i innych.

4.3. Ministerstwo Gospodarki Komunalnej decyzją z dnia ... : utrzymało w mocy orzeczenie Prezydium Rady Narodowej m.st. Warszawy z dnia ...

5. Stosunki właścicielskie nieruchomości przy ul. Kolskiej

Nieruchomość położona w Warszawie przy ulicy Kolskiej oznaczona nr hip. ... zgodnie z art. 1 dekretu z dnia 26 października 1945 r. przeszła na własność gminy m.st. Warszawy, a następnie z mocy art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 1950 r. o terenowych organach jednolitej władzy państwowej stała się własnością Skarbu Państwa. Następnie powyższy grunt z dniem 27 maja 1990 r. stał się własnością Dzielnicy – Gminy Warszawa – Wola, co potwierdził Wojewoda Warszawski decyzją nr ... z dnia ...

w odniesieniu do działki nr [] obręb [] oraz decyzją nr [] z dnia []
w odniesieniu do działki nr [] obręb []

Na podstawie art. 36 ust. 1 o ustroju m.st. Warszawy, grunt przedmiotowej nieruchomości stał się własnością Gminy Warszawa – Centrum.

Obecnie na mocy art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 15 marca 2002 r. o ustroju m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 41, poz. 361 z późn. zm.), grunt przedmiotowej nieruchomości stanowi własność m.st. Warszawy.

Decyzją z dnia [] r. nr [] Wojewoda M. [] stwierdził nabycie przez Województwo M. [] z mocy prawa z dniem 1 stycznia 1999 r. nieodpłatnie udziału Skarbu Państwa w wysokości [] części we własności nieruchomości stanowiącej zabudowaną działkę zgodnie z ewidencją gruntów i budynków nr [] o pow. [] ha położoną w Warszawie przy ulicy Kolskiej 2/4 obręb [] będącą we władaniu S. [] W. [] Z. [] P. [] Z. [] P. [] O. [] Z. [] w W. [] (Z. [] L. [] A. []).

6. Postępowanie zainicjowane wnioskiem o ustalenie i wypłatę odszkodowania.

6.1. Wnioskiem z dnia [] r. Z. [] S. [] - R. [] reprezentowana przez adwokat U. [] P. [] wystąpiła o odszkodowanie za nieruchomość położoną przy ul. Kolskiej o pow. [] m² pochodzącą z nieruchomości hipotecznej nr [] działki nr []

6.2. Decyzją z dnia [] r. nr [] , Prezydent m.st. Warszawy w pkt. I uznał, że nieruchomość położona w Warszawie przy ulicy Kolskiej hip. [] - działka nr [] nie spełnia przesłanki zawartej w art. 215 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami, zaś w pkt. II odmówił przyznania odszkodowania za 1/2 część gruntu nieruchomości, stanowiącej działkę nr [] pochodzącą z nieruchomości położonej przy ulicy Kolskiej oznaczonej nr hip. [] gdyż uznał, że w/w działka położona była w strefie zabudowy wysokiej, niejednorodzinnej.

6.3. Wojewoda M. [] decyzją z dnia [] nr [] uchylił ww. decyzję Prezydenta m.st. Warszawy. W uzasadnieniu decyzji Wojewoda stwierdził, że zbadania wymaga kwestia ówczesnych uwarunkowań zabudowy na obszarze obowiązywania planu zabudowy, który nie wprowadzał jednoznacznego zakazu zabudowy jednorodzinnej. W ocenie Wojewody Mazowieckiego organ nie miał również podstaw do tego, aby by w związku z trudnościami w uzyskaniu informacji na temat jednego ze współwłaścicieli zmodyfikować złożony wniosek w ten sposób, że zostanie ograniczony do ubiegania się

o odszkodowanie za połowę gruntu położonego przy ulicy Kolskiej, hip nr _____ - działka nr _____. Zdaniem Wojewody Mazowieckiego, w prowadzonym postępowaniu administracyjnym powinna być rozważona możliwość skorzystania z treści przepisu art. 30 § 5 k.p.a. stanowiącego, że w sprawach dotyczących spadków nie objętych jako strony działają osoby sprawujące zarząd majątkiem masy spadkowej, a w ich braku kurator wyznaczony przez sąd na wniosek organu administracji publicznej.

7. Ustanowienie kurateli dla nieznanego z miejsca pobytu W _____ B _____

7.1. W piśmie z dnia _____ r. Z _____ R _____ reprezentowana przez adwokat U _____ P _____ wniosła o ustanowienie kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu W _____ B _____, zam. przy ulicy W _____ nr _____.

7.2. Postanowieniem z dnia _____ r., w sprawie o sygn. akt _____ Sąd Rejonowy dla W _____ - M _____ i w W _____, z wniosku Z _____ R _____ ustanowił dla reprezentowania interesów nieznanego z miejsca pobytu W: _____ B: _____ zam. przy Al. W _____ nr _____ współwłaściciela nieruchomości oznaczonej jako „W mieście Warszawa za kopami miasta pod nr _____” obecnie w Warszawie przy ulicy Kolskiej działki nr _____ hip _____ - kuratora w osobie U _____ P: _____, celem reprezentowania go w postępowaniu o odszkodowanie za nieruchomość położoną w Warszawie przy ulicy Kolskiej, toczącym się przed Prezydentem m.st. Warszawy.

8. Decyzja odszkodowawcza z dnia _____ r. Nr _____

8.1. Decyzją z dnia _____ nr _____ Prezydent m.st. Warszawy, po rozpoznaniu wniosku z dnia _____, w sprawie odszkodowania za nieruchomość położoną przy ulicy Kolskiej, o powierzchni _____² pochodzącą z nieruchomości hipotecznej nr _____ - działka _____, rej. Hip. _____ ustalił odszkodowanie w wysokości _____ złotych za grunt o powierzchni _____ m² wchodzący w skład działki ewidencyjnej nr _____ z obrębu _____ stanowiący własność m.st. Warszawy, objęty działaniem dekretu z dnia 26 października 1945r., w udziale wynoszącym _____) części oraz za grunt o powierzchni _____ m² wchodzący w skład działki ewidencyjnej nr _____ z obrębu _____ stanowiący własność m.st. Warszawy, objęty działaniem dekretu z dnia 26 października 1945r. i przyznał na rzecz:
- Z _____ S: _____ - R: _____, zamieszkałej we F: _____ w wysokości _____) złotych (słownie: _____) i przyznał na rzecz _____ złotych, w 1/2 części. Powyższą kwotę wypłacono na konto bankowe pełnomocnika U: _____ P _____

- W. B (adres nieznan) – reprezentowanego przez kuratora U ; P
w wysokości złotych (słownie:),
złotych), w 1/2 części. Powyższą kwotę wpłacono do depozytu, a następnie kwotę tę przelano
w dniu r. na konto bankowe M i B , który jest następcą prawnym
W E. , ur. r. w S , syna J i E , zmarłego

W uzasadnieniu podano, iż zgodnie z ogólnym planem zabudowania m.st. Warszawy
zatwierdzonym przez Ministerstwo Robót Publicznych w dniu 1 sierpnia 1931 r.,
obowiązującym w dacie wejścia w życie ww. dekretu z dnia 26 października 1945 r.,
nieruchomość położona przy ulicy Kolskiej oznaczona hip nr – działka nr
znajdowała się w strefie IVa, w której obowiązywała zabudowa zwarta o 4 kondygnacjach oraz
50 % powierzchni zabudowania. Powyższy plan zawierał wielkości maksymalne, a nie
minimalne określone w danej strefie, jak również wysokość i gęstość zabudowań, których nie
można było przekroczyć co oznacza, że przedmiotowa nieruchomość hipoteczna nie mogła być
zabudowana budynkiem wyższym niż wskazany dla danej strefy. Biorąc powyższe pod uwagę
uznać należy, że nieruchomość położona przy ulicy Kolskiej, hip nr – działka nr
mogła być przed dniem wejścia w życie dekretu z dnia 26 października 1945 r. przeznaczona
pod budownictwo jednorodzinne, a zatem spełnia przesłankę umożliwiającą przyznanie
odszkodowania za działkę budowlaną.

W kwestii drugiej przesłanki, tj. pozbawienia byłych właścicieli faktycznej możliwości
władania działką po dniu 5 kwietnia 1958 r. organ wskazał, że na podstawie dokumentacji
przekazanej przez Archiwum Państwowe m.st. W przy piśmie z dnia .

r. znak: ustalono, że na nieruchomości położonej przy ulicy Kolskiej, oznaczona
nr hip – działka nr , która obecnie stanowi część działki nr z obręb

zrealizowana została izba wytrzeźwień na podstawie lokalizacji nr wyданей w dniu
r. Zgodnie z dokumentacją przekazaną przez Archiwum Urzędu m.st. Warszawy
przy piśmie z dnia r. znak: projekt

techniczno-robotniczy izby wytrzeźwień zaakceptowany został przez Naczelnego Architekta
W z dnia . Działka nr z obręb w skład której wchodzi
grunt o pow. m², pochodzący z nieruchomości oznaczonej nr hip – działka nr

stanowi niezabudowany, porośnięty zielenią, ogólnodostępny teren, na który zgodnie
z informacją uzyskaną z Wydziału Architektury i Budownictwa dla Dzielnicy W U

m.st. W y nie wydano żadnych pozwoleń na budowę. Z powyższego wynika, że byli
właściciele utracili faktyczną możliwość władania nieruchomością po dniu 5 kwietnia 1958 r.,

a zatem spełnione zostały obie przesłanki kwalifikujące nieruchomości do przyznania odszkodowania.

9. Uchylenie kurateli dla nieznanego z miejsca pobytu W B:

9.1. W piśmie z dnia r. skierowanym do Sądu Rejonowego dla W - M - W adwokat U i P wskazała, iż udało się jej ustalić, że W B nie żyje (zmarł). Zmarł także jego syn M: B: (i). Natomiast żyjącymi spadkobiercami W B są wnuk M B i córka E B. R

9.2. Postanowieniem z dnia r. sygn. akt Sąd Rejonowy dla W - M w W uchylił kuratelę ustanowioną postanowieniem tut. Sądu z dnia r., dla reprezentowania interesów nieznanego z miejsca pobytu W B współwłaściciela nieruchomości oznaczonej jako „W mieście Warszawa za kopami miasta pod nr obecnie w Warszawie przy ulicy Kolskiej działki nr gdzie obowiązki kuratora powierzono U i P, celem reprezentowania W B w postępowaniu o odszkodowanie za nieruchomość położoną w Warszawie przy ulicy Kolskiej, toczącym się przed Prezydentem m.st. Warszawy.

Na uzasadnienie Sąd podał, iż zgodnie z pismem kuratora U i P poza czynnościami dotyczącymi poszukiwania W: B: a potem jego spadkobierców, nie podejmowała żadnych czynności dotyczących W: a B. Po ustaleniu, że W: B: zmarł dnia kurator odnalazła jego spadkobierców.

Powyższy stan faktyczny Komisja ustaliła na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów, tj. akt Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy dotyczących nieruchomości położonej przy ul. Kolskiej (w postaci pięciu teczek oraz dotyczących działki nr operatów szacunkowych i klauzul o aktualności operatów szacunkowych), odpisu księgi hipotecznej nr „..... odpisu akt księgi wieczystej nr \..... oraz odpisu akt księgi wieczystej nr dokumentów przekazanych przez Archiwum Państwowe w Warszawie, dokumentów przekazanych przez Biuro Organizacji Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy, akt postępowań spadkowych: uwierzytelnioną kserokopię akt sprawy niespornej Sądu Rejonowego w C sygn. akt Sądu Rejonowego dla W Ś w W: o sygn. akt Sądu Rejonowego dla m.st. W o sygn. akt oraz akt Sądu Rejonowego dla m.st. W sygn. akt , Sądu Rejonowego dla W: -M: w Wa o sygn. akt

... oraz odpisu zupełnego aktu zgonu W: ... E ..., syna J: ... i E ...
Dokumenty zgromadzone w postępowaniu przed Komisją nie zostały podważone żadnymi innymi dowodami ani nie były kwestionowane przez strony.

III.

Po rozpatrzeniu zebranego materiału dowodowego Komisja zważyła, co następuje:

1. Rażąco naruszenie prawa poprzez skierowanie decyzji odszkodowawczej w stosunku do osoby zmarłej reprezentowanej przez kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu

1.1. Komisja wskazuje, że Prezydent m.st. Warszawy rażąco naruszył prawo poprzez skierowanie decyzji odszkodowawczej do osoby nieżyjącej.

Przepis art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. stanowi, że Komisja wydaje decyzję o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2-4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. (to jest uchyla decyzję reprivatyzacyjną w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo, uchylając tę decyzję, umarza postępowanie w całości albo w części, albo uchyla decyzję reprivatyzacyjną w całości albo w części i zawiesza postępowanie w przypadku przeszkody uniemożliwiającej dalsze prowadzenie postępowania i wydanie decyzji, albo uchyla decyzję reprivatyzacyjną w całości i przekazuje sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi, który wydał ostateczną decyzję reprivatyzacyjną, jeżeli decyzja ta została wydana z naruszeniem prawa, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie, albo stwierdza nieważność decyzji reprivatyzacyjnej lub postanowienia w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 k.p.a. lub w przepisach szczególnych, albo w razie, gdy decyzja reprivatyzacyjna wywołała nieodwracalne skutki prawne, stwierdza wydanie tej decyzji z naruszeniem prawa i wskazuje okoliczności, z powodu, których nie można jej uchylić), jeżeli decyzja reprivatyzacyjna została wydana bez podstawy prawnej lub z rażąco naruszeniem prawa.

1.2. Pojęcie rażącego naruszenia prawa zostało skodyfikowane w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., który stanowi, iż organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która wydana została bez podstawy prawnej lub z rażąco naruszeniem prawa. W tym miejscu podkreślenia wymaga, że pojęcie rażącego naruszenia prawa ma nieostry charakter i rodzi liczne problemy interpretacyjne. Z uwagi na powyższe istotną rolę w jego rozumieniu odgrywa bogate orzecznictwo sądów. Jak wskazuje w jednym z wyroków Naczelny Sąd

Administracyjny: "Z rażącym naruszeniem prawa nie można utożsamiać każdego naruszenia prawa. Naruszenie prawa ma cechę rażącego, gdy decyzja nim dotknięta wywołuje skutki prawa niedające się pogodzić z wymaganiami praworządności, którą należy chronić nawet kosztem obalenia ostatecznej decyzji. Nie chodzi więc o spór o wykładnię prawa, lecz o działanie wbrew nakazowi lub zakazowi ustanowionemu w prawie. Innymi słowy, o rażącym naruszeniu prawa można mówić wyłącznie w sytuacji, gdy proste zestawienie treści decyzji z treścią przepisu prowadzi do wniosku, że pozostają one ze sobą w jawnej sprzeczności" (zob. wyr. NSA z 30.6.2010 r., I OSK 373/10, Legalis). Piśmiennictwo zwraca uwagę na inny aspekt definiowania tego pojęcia, wskazuje, że przy wykładni pojęcia rażącego naruszenia prawa należy brać pod uwagę skutki tego naruszenia – jeżeli skutki naruszenia prawa są "niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia praworządności", to dane naruszenie jest "rażącym naruszeniem prawa" (zob. A. Zieliński, O "rażącym" naruszeniu prawa, s. 104 i n).

1.3. Doktryna i orzecznictwo sądowe utrwaliły pogląd, zgodnie z którym prowadzenie postępowania administracyjnego w stosunku do osoby zmarłej i wydanie w stosunku do takiej osoby decyzji ocenione być musi jednoznacznie jako rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., jest to bowiem uchybienie, w wyniku którego powstają skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia praworządności. W ujęciu podmiotowym, konstytutywnym elementem postępowania jest organ administracyjny mający kompetencję do jego prowadzenia oraz strona, o prawach, której organ w ramach swoich kompetencji orzeka. Osoba fizyczna może być stroną postępowania, jeżeli ma zdolność prawną. Wprawdzie kodeks postępowania administracyjnego nie zawiera przepisu, który stwierdzałby, że osoba zmarła nie może być stroną w sprawie, jednak wynika to z samej konstrukcji pojęcia strony (por. J. Borkowski (w:) B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego, Komentarz, Warszawa 1996, s. 183) i jej zdolności prawnej, którą ocenia się według przepisów prawa cywilnego (art. 30 § 1 k.p.a.). Osoba fizyczna może być stroną postępowania, jeżeli ma zdolność prawną. Zgodnie z art. 8 Kodeksu cywilnego, każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną. Zdolność prawna osoby fizycznej ustaje z chwilą jej śmierci. Konsekwencją utraty zdolności prawnej jest to, że w stosunku do osoby zmarłej nie można wszcząć i prowadzić postępowania administracyjnego i wydać decyzji. Na ocenę zaistnienia wad, o których mowa w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. nie ma wpływu to, czy organ wiedział o śmierci strony postępowania oraz czy jego niewiedza była zawiniona czy też nie. Powołany przepis nie nawiązuje do wiedzy organu o okolicznościach skutkujących nieważnością decyzji. Istotne jest, że następcy prawni zmarłego strony nie brali udziału w postępowaniu, a decyzja została skierowana do osoby nieżyjącej.

Na potwierdzenie ww. argumentacji przytoczyć należy kilka orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Sąd ten już bowiem w wyroku z dnia 27 kwietnia 1983 r., sygn. II SA 261/83, stwierdził, że „Skierowanie do osoby zmarłej decyzji zobowiązującej do właściwego zagospodarowania gruntów rolnych stanowi rażące naruszenie prawa i daje podstawę do stwierdzenia nieważności takiej decyzji przez Naczelną Sąd Administracyjny w oparciu o art. 207 § 3 w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.". W wyroku tego Sądu z dnia 14 listopada 2001 r., sygn. I SA 2462/99, wyrażono pogląd, iż „Prowadzenie postępowania administracyjnego w stosunku do osoby zmarłej i wydanie decyzji ocenione być musi jako rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., jest to bowiem uchybienie, w wyniku którego powstają skutki niemożliwie do zaakceptowania z punktu widzenia praworządności". Z kolei w orzeczeniu z dnia 9 grudnia 2011 r., sygn. I OSK 140/11, wywodzono, że „Zdolność prawna osoby fizycznej ustaje z chwilą jej śmierci. Konsekwencją utraty zdolności prawnej jest to, że w stosunku do osoby zmarłej nie można wszcząć i prowadzić postępowania administracyjnego i wydać decyzji. Decyzja taka rażąco naruszałaby prawo.” Podobnie orzekał Naczelną Sąd Administracyjny w Warszawie m.in. w wyrokach z dnia 20 września 2002 r., sygn. I SA 428/01 (niepubl.), z dnia 11 marca 2008 r., sygn. I OSK 1959/06 (niepubl.), czy z dnia 30 września 2009 r., sygn. I OSK 1429/08 (LEX nr 595138). Również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 29 sierpnia 2012 r., sygn. I SA/Wa 2459/11, podkreślił, że „Skoro doszło do wydania decyzji w stosunku do osoby zmarłej należy przyjąć, że jest ona obarczona wadą nieważności i powinna być usunięta z obrotu prawnego, aby nie wywoływała skutków prawnych”.

Powyższe stanowisko Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie potwierdza także w wyrokach dotyczących nieruchomości warszawskich. I tak w wyroku z dnia 19 lutego 2019 r. sygn. akt I SA/Wa 1041/18, Sąd wskazuje, iż „wprawdzie kodeks postępowania administracyjnego nie zawiera przepisu, który stwierdzałby, że osoba zmarła nie może być stroną w sprawie, jednak wynika to z samej konstrukcji pojęcia strony (por. J. Borkowski (w.): B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego, Komentarz, Warszawa 1996, s. 183) i jej zdolności prawnej, którą ocenia się według przepisów prawa cywilnego (art. 30 § 1 k.p.a.). Osoba fizyczna może być stroną postępowania, jeżeli ma zdolność prawną. Zgodnie z art. 8 Kodeksu cywilnego każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną. Zdolność prawna osoby fizycznej ustaje z chwilą jej śmierci. Konsekwencją utraty zdolności prawnej jest to, że w stosunku do osoby zmarłej nie można wszcząć i prowadzić postępowania administracyjnego i wydać decyzji. Należy podkreślić, że wydanie rozstrzygnięcia w stosunku do osoby zmarłej stanowi rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. (por.

wyroki NSA z 18 II 2016 r., sygn. akt I OSK 1150/14 lex 2114245, z 1 XII 2015 r., sygn. akt I OSK 626/14, z 14 XI 2001 r., sygn. akt I SA 2462/99, lex 82653). Na ocenę zaistnienia wad, o których mowa w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. nie ma wpływu to, czy organ wiedział o śmierci strony postępowania oraz czy jego niewiedza była zawiniona czy też nie. Powołany przepis nie nawiązuje do wiedzy organu o okolicznościach skutkujących nieważnością decyzji. Istotne jest, że następcy prawni zmarłej strony nie brali udziału w postępowaniu, a decyzja została skierowana do osoby nieżyjącej. Z przyczyn wyżej omówionych decyzja Prezydenta jest obarczona wadą nieważności z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. Wypełniona więc została przesłanka z art. 29 ust. 1 pkt 3a) ustawy. Przepis ten stanowi, że w wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której stwierdza nieważność decyzji reprivatyzacyjnej lub postanowienia w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 k.p.a. lub w przepisach szczególnych”.

Argumentacja ta została podtrzymana przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 2 kwietnia 2019r. sygn. akt I SA/Wa 2143/18, , gdzie wskazano, iż „W orzecznictwie sądów administracyjnych sytuacja taka powszechnie kwalifikowana jest jako rażące naruszenie prawa, a wada ta nie podlega konwalidacji. Nie ma przy tym znaczenia, czy organ, który kierował decyzję do zmarłej strony prowadząc postępowanie wiedział, że osoba ta nie żyje, czy też takiej wiedzy nie posiadał (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z 11.03.2008 r. sygn. akt I OSK 1959/06 Lex nr 505429, z 22.01.2014 r. sygn. akt I OSK 708/12 Lex nr 1452172, z 9.06.2017 r. sygn. akt I OSK 2322/15 Lex nr 2314060). Jest to uchybienie, w wyniku którego powstają skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia praworządności. Ażeby bowiem można było mówić o postępowaniu administracyjnym, musi istnieć organ administracyjny mający zdolność prawną do jego prowadzenia, przedmiot postępowania oraz strona, o prawach której organ orzeka w danym postępowaniu. Zdolność prawną, w przypadku osób fizycznych, ma każdy od chwili urodzenia (art. 8 k.c.). Kończy się więc ona z chwilą śmierci. W konsekwencji także przysługujący osobie fizycznej status strony w rozumieniu art. 28 k.p.a., z chwilą jej śmierci wygasa. Rację ma Komisja kwalifikując fakt skierowania decyzji do nieżyjącej jako rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. oraz zawierającego tożsamą treść normatywną art. 30 ust. 1 pkt 4 u.s.d.r.”.

Również w ustnych motywach wyroku z dnia 27 stycznia 2020r. I SA/Wa 1777/18, dotyczącego nieruchomości warszawskiej przy ulicy Pięknej 49, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie podniósł, że „Nie budzi wątpliwości Sądu, że decyzja Prezydenta m.st. Warszawy jest obarczona wadą nieważności z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. Na

ocenę wad z tego przepisu nie ma wpływu to, czy organ wiedział o śmierci strony postępowania, czy jego niewiedza była zawiniona, czy też nie. Istotnym jest, że następcy prawni zmarłej strony nie brali udziału w postępowaniu, a sama decyzja została skierowana do osoby nieżyjącej. Z tych przyczyn Sąd uznał, że została spełniona też przesłanka z art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy o Komisji”.

1.4. Komisja w niniejszej sprawie ustaliła, że decyzja odszkodowawcza z dnia r. nr została skierowana do dwóch osób: Z S i W: B:, nieznanego z miejsca pobytu. Jak ustalono, W B: do którego skierowano decyzję odszkodowawczą zmarł w dniu r., a więc przed dniem wszczęcia postępowania administracyjnego i wydania decyzji. Oznacza to, że w chwili wydania weryfikowanego orzeczenia administracyjnego nie żyła (od lat) strona, na rzecz której ustalono i przyznano odszkodowanie i której orzeczenie dotyczyło. Okoliczność ta ma istotne znaczenie w niniejszym postępowaniu. Koniecznym elementem każdego postępowania administracyjnego są jego podmioty, do których należą organ administracyjny, mający zdolność prawną do jego prowadzenia oraz strona, o której prawach organ administracyjny orzeka w danym postępowaniu. W obecnym stanie prawnym osoba fizyczna może być stroną postępowania, jeżeli posiada zdolność do bycia podmiotem praw i obowiązków, a zatem jeżeli ma zdolność prawną (zob. art. 30 k.p.a.). Zgodnie z art. 8 k.c. osoba fizyczna posiada zdolność prawną od chwili narodzin, aż do śmierci. Z chwilą śmierci osoba fizyczna przestaje nią być, w związku z tym nie jest podmiotem praw i obowiązków ani nie ma zdolności prawnej, czy zdolności do działań prawnych, w tym zdolności do czynności prawnych. Śmierć osoby fizycznej oznacza zatem ustanie bytu osoby fizycznej. Innymi słowy w stosunku do osoby zmarłej nie można wszcząć, ani prowadzić postępowania, nie mogą też być do niej kierowane wydane w sprawie rozstrzygnięcia.

W świetle powyższych ustaleń oraz rozważań teoretycznych, w ocenie Komisji decyzja Prezydenta m. st. Warszawy z dnia nr została wydana z rażącym naruszeniem prawa, ponieważ skierowana została do osoby, która nie żyła w dacie jej wydania. Wskazana przesłanka wyczerpuje dyspozycje o której mowa w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. Nadto, istotnym jest, że następcy prawni W B: nie brali udziału w postępowaniu.

1.5. Organ wydając decyzję odszkodowawczą, w której jako stroną wskazano osobę nieżyjącą, uchybił elementarnym obowiązkom, polegającym na właściwym ustaleniu stanu faktycznego oraz kręgu stron postępowania. Jednocześnie naruszył zawartą w art. 10 § 1 k.p.a. zasadę czynnego udziału strony w postępowaniu i jej prawa do końcowego zapoznania się

z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. W tak prowadzonym postępowaniu organ nie zrealizował zawartych w art. 6 i 7 k.p.a. w zw. z art. 28 k.p.a. zasad praworządności i prawdy obiektywnej.

Stosownie do treści przepisu art. 7 k.p.a. w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Jak wskazano wyżej art. 7 formułuje trzy zasady. Przede wszystkim nakazuje organom administracji stanie na straży praworządności. Zasada legalizmu (praworządności) została wskazana także w art. 6, a ponowna wzmianka o niej w komentowanym przepisie wskazuje na ścisłe związki zasady legalizmu z zasadą prawdy obiektywnej oraz zasadą wyważania interesu społecznego i słusznego interesu obywateli. Jest zasadne w tym kontekście stwierdzenie, że w art. 7 zostały zawarte zasady rzetelnej procedury, które muszą być respektowane w państwie prawa. (zob. tezę wyroku NSA z 20 kwietnia 2000 r. (V SA 1609/99, ONSA 2001, nr 3, poz. 121): Przepis art. 7 k.p.a. nakazuje organom administracji podejmowanie wszelkich kroków niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy (zasada prawdy obiektywnej). Organ administracyjny nie może ograniczyć się do oczekiwania na przedstawienie przez stronę dowodów potwierdzających jej żądanie, ale powinien aktywnie dążyć do wyjaśnienia sprawy (zob. tezę pierwszą wyroku NSA z 17 maja 1994 r., SA/Lu 1921/93)

Do elementów składowych decyzji, które każda wydana przez organ decyzja powinna zawierać, jak wskazuje przepis art. 107 § 1 k.p.a., należy: oznaczenie organu administracji publicznej, data wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydania decyzji, a jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego - kwalifikowany podpis elektroniczny, w przypadku decyzji, w stosunku do której może być wniesione powództwo do sądu powszechnego, sprzeciw od decyzji lub skarga do sądu administracyjnego - pouczenie o dopuszczalności wniesienia powództwa, sprzeciwu od decyzji lub skargi oraz wysokości opłaty od powództwa lub wpisu od skargi lub sprzeciwu od decyzji, jeżeli mają one charakter stały, albo podstawy do wyliczenia opłaty lub wpisu o charakterze stosunkowym, a także możliwości ubiegania się przez stronę o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy.

1.6. Zgodnie z treścią art. 28 k.p.a. stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. W decyzji należy wskazać stronę/strony postępowania, co oznacza w szczególności konieczność stwierdzenia, że rozstrzygnięcie zostało wydane w stosunku do oznaczonej strony. Stronami mogą być osoby fizyczne i osoby prawne, a gdy chodzi o państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne i organizacje społeczne - również jednostki nieposiadające osobowości prawnej. (art. 29 k.p.a.). Zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych stron ocenia się według przepisów prawa cywilnego, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej. (art. 30 k.p.a.).

Z powołanych przepisów wynika, że Prezydent m.st. Warszawy, wydając decyzję odszkodowawczą, był obowiązany ustalić dokładnie stan faktyczny sprawy. W orzecznictwie sądowym panuje zgodny pogląd, że organ prowadzący postępowanie ma tak ustalić stan faktyczny sprawy, aby odpowiadał rzeczywistości. W szczególności jest obowiązany dokonać wszechstronnej oceny okoliczności konkretnego przypadku na podstawie analizy całego materiału dowodowego, a stanowisko wyrażone w decyzji uzasadnić w sposób wymagany przez przepisy kodeksu postępowania administracyjnego (np. wyrok NSA w Warszawie z dnia 26 maja 1981 r., SA 810/81, ONSA 1981, nr 1, poz. 45).

W niniejszej sprawie, organ nie dokonał precyzyjnego wyjaśnienia stanu faktycznego, poprzez ustalenie czy wszystkie strony postępowania: żyją, a w sytuacji ustalenia, że któraś z nich zmarła, nie ustalił po niej spadkobierców.

Prezydent m.st. Warszawy w uzasadnieniu decyzji z dnia [redacted] nr [redacted] wskazał, iż w postępowaniu wyjaśniającym podjęto próby ustalenia adresu zamieszkania W: [redacted] B, które zakończyły się niepowodzeniem. Dalej wskazał, że postanowieniem Sądu Rejonowego dla W: [redacted] – M: [redacted] w W [redacted] z dnia [redacted] r. sygn. akt [redacted] ustanowiono dla reprezentowania interesów nieznanego z miejsca pobytu W: [redacted] i B [redacted] zam. przy W [redacted] nr [redacted] współwłaściciela nieruchomości oznaczonej jako „W mieście Warszawa za kopami miasta pod nr [redacted]” obecnie w Warszawie przy ulicy Kolskiej działki nr [redacted] hip [redacted] – kuratora w osobie U [redacted] P [redacted], celem reprezentowania go w postępowaniu o odszkodowanie za nieruchomość położoną w Warszawie przy ulicy Kolskiej, toczącym się przed Prezydentem m.st. Warszawy. Postępowanie w przedmiocie ustanowienia kuratora toczyło się z wniosku Z [redacted] S [redacted].

Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, organ na dzień wydania decyzji odszkodowawczej posiadał w aktach administracyjnych, dotyczących nieruchomości położonej

przy ul. Kolskiej, informację, że W. B. nie żyje. W aktach administracyjnych znajdowało się bowiem pismo Urzędu Stanu Cywilnego m.st. W. Wydział Archiwum z dnia ..., w którym wskazano, iż przesyła w załączeniu akt zgonu W. B. oraz pismo Delegatury Biura Administracji i Spraw Obywatelskich D. Ś. z dnia ..., zawierające informację, iż W. B. zmarł dnia ... r. (akt zgonu nr ...). Pomimo posiadanych informacji o śmierci jednej ze stron postępowania, Prezydent m.st. Warszawy wydał w ... r. decyzję odszkodowawczą m.in. skierowaną do W. B., reprezentowanego przez kuratora U. P. Warto w tym miejscu podkreślić, na dzień wydania decyzji odszkodowawczej, ustalony był już sądownie krąg spadkobierców po W. B. Spadkobiercami tymi byli M. J. B. i córka E. T. W. z domu B. Zgodnie bowiem z postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. W. z dnia ... r. sygn. akt ..., w którym stwierdzono, że spadek po W. B. zmarłym ..., na mocy ustawy nabyli żona A. B. oraz syn M. J. B. i córka E. T. W. z domu B.; po 1/3 części każde z nich. Na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. W. w W. z dnia ... r. sygn. akt ... w którym z kolei stwierdzono, że spadek po A. B. zmarłej w dniu ... r. na podstawie testamentu z dnia ... r. nabył M. J. B. w całości. Z akt wynika, że Prezydent m.st. Warszawy miał wiedzę o spadkobiercach W. B. gdyż na początku r. próbował nawiązać kontakt z M. J. B.

Mając powyższe na uwadze, Prezydent m.st. Warszawa prowadząc at (od ... r.) postępowanie nie dokonał czynności, która miała istotny wpływ na ustalenie stanu faktycznego w sprawie. Wydając decyzję odszkodowawczą, nie tylko uchybił on swoim obowiązkom jako organ, nie ustalając dokładnie stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy, ale również wydał decyzję w stosunku do osoby zmarłej, nieżyjącej od wielu lat.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż kurator ustanowiony dla nieznanego z miejsca pobytu W. B. w osobie U. i P., był jednocześnie pełnomocnikiem drugiej osoby do której została skierowana decyzja odszkodowawcza wydana w sprawie. Tymczasem, kandydat na kuratora nie powinien być pełnomocnikiem innych uczestników postępowania administracyjnego, w kontekście przyszłych obowiązków kuratora, wynikających z powierzonej mu funkcji, a ewentualnym konfliktem interesów.

1.7. Jak wskazano wyżej art. 28 k.p.a. definiuje pojęcie strony, w ten sposób, że stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Strona jest pojęciem

procesowym, a nie kategorią prawa materialnego; stroną jest każdy, kto twierdzi wobec organu administracyjnego, że postępowanie administracyjne dotyczy jego interesu prawnego (obowiązku lub uprawnienia), albo kto żąda czynności organu, powołując się na istniejący, zdaniem jego, interes prawny lub obowiązek. (zob. Jaśkowska Małgorzata, Wróbel Andrzej, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego).

Treść decyzji wskazuje, że Prezydent m.st. Warszawy nie dokonał prawidłowych ustaleń odnośnie adresata decyzji kierując ją do osoby nieżyjącej – reprezentowanej przez kuratora, przez co dopuścił się naruszenia przepisów art. 7 i 107 § 1 k.p.a., 28 k.p.a., 29 k.p.a., 30 § 1 k.p.a. W sprawie 3: ... dawny współwłaściciel części nieruchomości położonej przy ulicy Kolskiej w Warszawie, zmarł ... lat przed wydaniem decyzji odszkodowawczej. Zatem nie mógł być stroną w postępowaniu przed Prezydentem m.st. Warszawy. Tym samym wydanie decyzji przez Prezydenta m.st. Warszawy doprowadziło do rażącego naruszenia prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. Wypełniona więc została przesłanka z art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy. Przepis ten stanowi, że w wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której stwierdza nieważność decyzji reprivatyzacyjnej lub postanowienia w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 k.p.a. lub w przepisach szczególnych.

2. Działania organu i kuratora ustanowionego dla nieznanego z miejsca pobytu.

2.1. Zgodnie z treścią przepisu 184 k.r.o. dla ochrony praw osoby, która z powodu nieobecności nie może prowadzić swoich spraw, a nie ma pełnomocnika, ustanawia się kuratora. To samo dotyczy wypadku, gdy pełnomocnik nieobecnego nie może wykonywać swoich czynności albo gdy je wykonywa nienależycie. Kurator powinien przede wszystkim postarać się o ustalenie miejsca pobytu osoby nieobecnej i zawiadomić ją o stanie jej spraw. Nie ustanawia się kuratora dla ochrony praw osoby, jeżeli istnieją przesłanki uznania jej za zmarłą.

W art. 184 § 1 k.r.o. ustawodawca wprowadził pozytywną przesłankę ustanowienia kuratora, jaką stanowi nieobecność. W uzasadnieniu postanowienia z 24.02.1995 r., II CRN 155/94, LEX nr 497751, SN podkreślił, że „z istoty swojej działanie *kuratora absentis* jest dopuszczalne i ma sens jedynie wtedy, gdy osoba, dla której kurator ten został ustanowiony, żyje, lecz jest nieobecna”. W orzeczeniu z 10.10.1950 r., C 248/50, NP 1951/12, poz. 40, SN podkreślił, że kurator dla osoby nieobecnej może być ustanowiony wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że osoba ta żyje. W uzasadnieniu wyroku z 23.05.2003 r., III CA 1/03, LEX nr 83837, SN podkreślił, że nie można na podstawie art. 184 k.r.o. ustanowić kuratora dla

osoby, której data urodzenia (w sprawie, w której SN wydał orzeczenie, był to 1888 r.) wskazuje, iż wątpliwe jest, ażeby żyła ona w chwili ustanowienia kuratora. Sąd opiekuńczy powinien oddalić wnioski o ustanowienie kuratora dla nieobecnego, jeżeli istnieją wymienione w art. 29-30 k.c., przesłanki uznania danej osoby za zmarłą. Powyższy pogląd wyrażony w orzecznictwie SN nie był stosowany w niektórych sprawach przez sądy powszechne ustanawiające kuratorów z art. 184 k.r.o. dla osób dawno zmarłych, dochodzących następnie roszczeń reprivatyzacyjnych, (zob. Jędrejek Grzegorz, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz do art. 184 k.r.o.).

2.2. Zgodnie z treścią art. 601 k.p.c. dla osoby, która z powodu nieobecności nie może prowadzić swoich spraw, a nie ma pełnomocnika, ustanawia kuratora na wniosek osoby zainteresowanej sąd opiekuńczy miejsca ostatniego zamieszkania lub pobytu osoby nieobecnej. Artykuł 601 k.p.c. realizuje materialnoprawną normę art. 184 k.r.o., przewidującą ustanowienie kuratora dla ochrony praw osoby, która - nie mając pełnomocnika - nie może z powodu nieobecności prowadzić swoich spraw albo też gdy pełnomocnik tej osoby nie może wykonywać swoich czynności lub gdy je wykonuje nienależycie. Zwężenie znaczeniowe, które wynika z art. 601 k.p.c., jest pozorne, w związku z czym należy oczywiście przyjmować, że ustanowienie *kuratora absentis* przez sąd opiekuńczy dotyczy obu sytuacji faktycznych opisanych w art. 184 k.r.o. Wniosek może złożyć każda osoba zainteresowana w rozumieniu art. 510 k.p.c., która wykaże ponadto konieczność ochrony przez kuratora praw nieobecnego. Jeżeli interes prawny w ustanowieniu kuratora wynika z prawa publicznego, wnioskodawcą może być również - na podstawie art. 34 § 1 k.p.a. - organ administracyjny. Kurator wyznaczony przez sąd na podstawie art. 184 § 1 k.r.o. do zastępowania strony w postępowaniu administracyjnym nie jest kuratorem prawa materialnego. Pod tą nazwą rozumie się zwykle kuratora wyznaczonego do ochrony praw reprezentowanej osoby, niepolegającej jedynie na zastępowaniu jej w konkretnej sprawie. Jest on kuratorem w danym postępowaniu, podobnie jak kurator procesowy ustanowiony na podstawie art. 143 k.p.c. O charakterze kuratora decyduje cel ustanowienia, nie zaś jego podstawa prawna (por. uchwałę SN z dnia 9 lutego 1989 r., III CZP 117/88, OSNCP 1990, nr 1, poz. 11; postanowienie SN z dnia 20 marca 1991 r., III CRN 70/91, LEX nr 110597 oraz wyrok SN z dnia 23 maja 2003 r., III CA 1/03, LEX nr 83837). W sentencji postanowienia o ustanowieniu kuratora sąd opiekuńczy ustala zakres uprawnień *kuratora absentis*, stosownie do tego, jakich działań wymaga ochrona praw nieobecnego, (zob. Komentarz do art. 601 k.p.c. Ereciński Tadeusz, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Tom IV. Postępowanie rozpoznawcze. Postępowanie zabezpieczające, wyd. V, opublikowano: WK 2016).

W przypadku powzięcia informacji o śmierci osoby nieznannej z miejsca pobytu w toku postępowania, kontynuacja postępowania z udziałem kuratora *absentis* jest niedopuszczalna, gdyż takie ustalenie wyłącza rację bytu i możliwość dalszego udziału kuratora oraz przesądza o niedopuszczalności czynności dokonywanych przez niego na rzecz takiej osoby (zob: postanowienie Sądu Najwyższego Izba Cywilna z dnia 21 października 2015 r., sygn. akt III CZ 47/15, Legalis nr 1350351). Kurator ustanowiony dla osoby nieobecnej nie może działać w zakresie kompetencji kuratora spadku, a tymczasem do tego wniosku prowadziłyby uznanie dopuszczalności ustanowienia kuratora *absentis* albo dla osoby zmarłej.

2.3. W ocenie Komisji, Prezydent m.st. Warszawy nie wykazał należytej staranności przy poszukiwaniu danych dotyczących W. B., a wniosek Z. R. reprezentowanej przez U. P. o ustanowienie dla niego kuratora był w okolicznościach sprawy bezzasadny. W uzasadnieniu decyzji odszkodowawczej organ administracyjny nie odniósł się w żaden sposób do osoby W. B. reprezentowanego przez kuratora U. P. i nie podejmował kwestii zasadności ustanowienia kuratora. Organ wskazał jedynie, iż w postępowaniu wyjaśniającym podjęto próby ustalenia adresu zamieszkania W. E., które zakończyły się niepowodzeniem. Tymczasem, akta administracyjne zawierają dokumenty z których wynika, iż W. B. zmarł dnia

Na marginesie wspomnieć należy o działaniach kuratora ustanowionego dla nieznanego z miejsca pobytu W. B. Instytucja kuratora dla osoby nieobecnej ma na celu chronić prawa tej osoby. Ustanowienie kuratora następuje w formie postanowienia, w którym określa się zakres jego uprawnień. W szczególności powinien on postarać się o ustalenie miejsca pobytu osoby nieobecnej oraz zawiadomić ją o stanie jej spraw (art. 184 § 2 k.r.o.).

W niniejszej sprawie, kurator dla nieznanego z miejsca pobytu W. B. w osobie U. P., został ustanowiony na wniosek, ubiegającej się o odszkodowanie, Z. R. reprezentowanej także przez U. P. We wniosku z dnia r. wskazała, że pomimo poszukiwań nie udało się odnaleźć W. B., stąd koniecznym staje się ustanowienie kuratora. Nadto pełnomocnik Z. R. podała, iż występuje z wnioskiem aby sprawa jej klientki mogła się już zakończyć. Niewątpliwie w chwili inicjowania powyższego postępowania U. P. miała wiedzę o śmierci W. B. Już w dniu skierowała bowiem pismo do M. B. z zapytaniem czy jest spadkobiercą W. B. Wskazać też trzeba, iż U. P. bezpośrednio po wydaniu postanowienia w przedmiocie ustanowienia ją kuratorem dla nieznanego z miejsca pobytu w dniu r. do dnia wydania decyzji

odszkodowawczej tj. [imię] r. nie podjęła skutecznych czynności zmierzających do ustalenia spadkobierców W [imię] B [imię], pomimo, iż posiadała wiedzę o jego śmierci. Dopiero po wydaniu decyzji, kurator poinformowała Prezydenta m.st. Warszawy, w piśmie z dnia [data], iż ustaliła spadkobierców W [imię] B [imię], który nabył połowę działki nr [numer], położonej w Warszawie przy ulicy Kolskiej, hip [numer]. Wskazała wówczas, iż spadkobiercami są jego wnuk M [imię] B [imię] oraz córka E [imię] B [imię]. Dnia [data] r. przedstawiła organowi postanowienia spadkowe po W [imię] B [imię] i A [imię] B [imię]. Z kolei, w piśmie z dnia [data] skierowanym do Sądu Rejonowego dla W [imię] – M [imię] w W [imię] adwokat U [imię] P [imię] wskazała, iż udało się jej ustalić, że W [imię] B [imię] nie żyje oraz, że zmarł także jego syn M [imię] B [imię], wskazała przy tym, że żyjącymi spadkobiercami W [imię] B [imię] są wnuk M [imię] B [imię] i córka E [imię] B [imię] R [imię] (wcześniej W [imię]). Uchylenie kurateli, nastąpiło postanowieniem Sądu Rejonowego dla W [imię] - Ś [imię] w W [imię] z dnia [data] r., który wskazał, że po ustaleniu, iż W [imię] B [imię] zmarł w dniu [data] i odnalezieniu jego spadkobierców odpadł cel ustanowienia kuratora. Do tego czasu U [imię] P [imię], wykonywała czynności kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu, z pominięciem ochrony praw podopiecznego.

3. Strony postępowania rozpoznawczego

Na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 28 k.p.a. stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Zasadą jest, że ustalenie interesu prawnego w postępowaniu administracyjnym następuje w toku postępowania, przy zachowaniu reguł prawa obrony przyznanej przepisami prawa procesowego. Wprawdzie postępowanie przed Komisją jest odrębnym postępowaniem, to nie do przyjęcia jest, że obowiązują inne reguły ochrony interesu prawnego. Interes prawny ma strona (strony) postępowania reprywatyzacyjnego, jednostki, których pozbawiono prawa do udziału w postępowaniu zwykłym oraz jednostki, których interes prawny wynika z następstwa prawnego, zarówno co do stron uczestniczących w postępowaniu, jak i pozbawionych tego udziału (por. wyrok NSA z dnia 10 lutego 2009 r., sygn. akt I OSK 329/08).

Z uwagi na powyższe, za stronę przedmiotowego postępowania Komisja uznała Miasto Stołeczne Warszawa, oraz M [imię] i W [imię] B [imię] E [imię] (E [imię]) T [imię] B [imię] R [imię],

A, K, W, A, R, będących spadkobiercami beneficjentów weryfikowanej decyzji.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wszczęciu postępowania rozpoznawczego Komisja zawiadamia m.st. Warszawę oraz pozostałe strony postępowania. Jeżeli decyzja reprivatyzacyjna została wydana przez inny organ, stroną postępowania przed Komisją jest ten organ albo inny organ właściwy do rozpoznania sprawy. Z treści cytowanego przepisu wynika, że stroną postępowania rozpoznawczego przed Komisją jest m.st. Warszawa reprezentowane przez Prezydenta m.st. Warszawy.

4. Postępowanie Komisji mające na celu wyeliminowanie z obrotu prawnego decyzji dotkniętej wadami prawnymi

4.1. Postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ma na celu wyeliminowanie z obrotu prawnego decyzji administracyjnych dotkniętych poważnymi wadami prawnymi – dotyczącymi zarówno treści decyzji administracyjnej, jak i sposobu prowadzenia postępowania administracyjnego w tej sprawie.

Komisja, po przeprowadzeniu postępowania rozpoznawczego w sprawie ustaliła, że decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z dnia [] r. nr [] dotknięta jest wadą prawną, ponieważ jednym z podmiotów decyzji była osoba nieżyjąca, zatem Komisja obowiązana była wydać decyzję stwierdzającą jej nieważność w całości.

Zwrócić należy uwagę, że wyżej wskazanej wady nieważności decyzji Prezydenta nie można usunąć poprzez częściowe stwierdzenie nieważności decyzji, w zakresie podmiotowym. Przepisy, które normują postępowanie nadzorcze nie przewidują bowiem konstrukcji prawnej, według której możliwe byłoby stwierdzenie nieważności decyzji w części dotyczącej jednej ze stron postępowania, a jeszcze zwłaszcza takiej, której status strony postępowania nie przysługuje, bo zmarła i tym samym utraciła zdolność prawną. Konstrukcji takiej nie zawiera także ustawa z dnia 29 marca 2017 roku. Wada z tego przepisu ma charakter materialnoprawny i na tle stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy jest konsekwencją braku możliwości zawiązania w sposób prawidłowy stosunku administracyjnoprawnego ze względu na brak jednego z elementów tego stosunku.

Powyższe potwierdza Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w ustnych motywach wyroku z dnia 27 stycznia 2020 r. sygn. akt I SA/Wa 1777/18, dotyczącego nieruchomości warszawskiej położonej przy ulicy Pięknej 49.

Podnieść w tym miejscu trzeba, iż przepis art. 215 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami ma charakter szczególny w stosunku do ogólnych zasad przyznawania

odszkodowania przewidzianych w tej ustawie. Oznacza to m.in., że jest on wyłączną podstawą ustalenia przesłanek do przyznania odszkodowania, bez potrzeby sięgania do innych przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami. Szczególny charakter tego przepisu nakazuje ścisłą jego wykładnię (por. wyrok NSA z dnia 26 marca 2003 r., sygn. I SA 2187/01). Gramatyczna wykładnia art. 215 ust. 2 u.g.n. prowadzi do wniosku, że odszkodowanie przysługuje wówczas, gdy działka była objęta działaniem dekretu, przed datą wejścia w życie dekretu mogła być przeznaczona pod budownictwo jednorodzinne oraz jeżeli poprzedni właściciel bądź jego następcy prawni zostali pozbawieni faktycznej możliwości władania nią po dniu 5 kwietnia 1958 r. Omawiany przepis przesądza, że chodzi o zaspokojenie roszczeń tylko tych poprzednich właścicieli lub ich następców prawnych, którzy spełniają wszystkie wymienione przesłanki. Niespełnienie którejkolwiek z nich powoduje brak podstaw do odszkodowania. Przepis art. 215 u.g.n. zawiera w sobie dwa niezależne elementy: pierwszy to określenie przesłanek warunkujących przyznanie odszkodowania, drugi element to kwestia ustalenia wysokości odszkodowania w sytuacji, gdy wystąpiły przesłanki materialne warunkujące jego ustalenie. Postępowanie prowadzone w trybie art. 215 u.g.n. nie zawsze kończy się ustaleniem odszkodowania, w sytuacji bowiem nieziszczenia się przesłanek określonych w art. 215 u.g.n., kończy się wydaniem decyzji odmawiającej ustalenia odszkodowania. Zatem występowanie w jednym postępowaniu dwóch etapów postępowania (merytorycznego i ściśle odszkodowawczego) powoduje, że jeden etap jest nierozzerwalnie związany z drugim i determinuje dla całego postępowania krąg osób, które winny brać w nim udział. W sytuacji zatem złożenia wniosku o odszkodowanie przez jednego ze spadkobierców, w tym postępowaniu winny brać udział również pozostali spadkobiercy, bo prawo to wynika z ich wspólnego prawa do ustalenia przesłanek do odszkodowania, które wynika z kolei z praw spadkowych po dawnych właścicielach, w postaci uprawnienia wynikającego z art. 215 u.g.n. (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 1 marca 2017r. I OSK 1421/17).

W niniejszej sprawie, decyzja w zakresie w jakim ustalała wystąpienie przesłanek odszkodowawczych (*pkt. I - ustalić odszkodowanie za grunt nieruchomości położonej w Warszawie przy ulicy Kolskiej oznaczony hip nr ... dz. v wysokości ... złotych za grunt o powierzchni ... m² wchodzący w skład działki ewidencyjnej nr ... z obrębu ... , stanowiący własność m.st. Warszawy, objęty działaniem dekretu z dnia 26 października 1945r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy, w udziale wynoszącym ...) części oraz za grunt o powierzchni ... m² wchodzący w skład działki ewidencyjnej nr ... z obrębu ... stanowiący własność m.st. Warszawy, objęty*

działaniem dekretu z dnia 26 października 1945r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy), została skierowana do osoby nieżyjącej. Podkreślić w tym miejscu należy, iż w postępowaniu prowadzonym w trybie art. 215 u.g.n. muszą brać udział nierozłącznie wszyscy uczestnicy, tj. poprzedni właściciele lub ich następcy prawni. W takich sytuacjach nie jest dopuszczalne prowadzenie odrębnych spraw, osobno dla każdego uczestnika. Uczestnicy mają bowiem ten sam (wspólny) interes prawny w ustaleniu czy doszło do aktualizacji przesłanek uprawniających ich do otrzymania odszkodowania za nieruchomość dekretową. Tym samym nie jest możliwe stwierdzenie nieważności decyzji odszkodowawczej wyłącznie w zakresie tylko niektórych uprawnionych. W tego rodzaju sprawach może zapasć jedna decyzja dotycząca nierozdzielnie wszystkich uczestników.

4.2. Wobec wyeliminowania decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia nr z obrotu prawnego poprzez stwierdzenie jej nieważności w całości, co jest skutkiem najdalej idącym, organ administracyjny zobowiązany będzie ponownie przeprowadzić postępowanie dotyczące rozpoznania wniosku o odszkodowanie.

Co warto w tym miejscu podkreślić, w niniejszej sprawie nie występuje negatywna przesłanka uniemożliwiająca stwierdzenie nieważności związana z upływem czasu. Nie stwierdza się nieważności decyzji, jeśli od jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło 10 lat. W niniejszej sprawie decyzja została wydana w , a zatem do upływu powyższego okresu nie doszło.

5. Konkluzja

5.1. Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz. U. z 2018 r. poz. 2267), w związku z art. 156 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 - dalej k.p.a.), orzeczono o stwierdzeniu nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia nr całości.

Przewodniczący Komisji
Sebastian Kaleta

POUCZENIE:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.). Strona może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jasna 2/4, 00-013 Warszawa, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi [j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 1302 ze zm. dalej: p.p.s.a.], art. 53 § 1 p.p.s.a oraz art. 54 § 1 p.p.s.a). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jej odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tut. organu), a ponadto jeżeli w Sądzie nie złożono załączników w oryginale po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).
2. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221 poz. 2193, ze zm.).
3. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane – na jej wniosek – prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawaniu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a. Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.
5. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia.